

Politik for aktivt ejerskab og ansvarlige investeringer

Retningslinjer for aktivt ejerskab

Indledning

Handelsinvests primære mål er gennem den daglige forvaltning både at skabe økonomisk afkast og bidrage til bæredygtig udvikling i tråd med Parisaftalen og i forlængelse af Handelsinvests aktiviteter at bidrage så meget som muligt til FN's 17 globale mål for bæredygtig udvikling (defineret i Agenda 2030). Vores handlinger som en ansvarlig investor og ejer er væsentlige i vores administration. Det er Handelsinvests opfattelse, at ansvarlig handling er en grundlæggende forudsætning for langsigtet værdiskabelse i et selskab. Ansvarlige investeringer bliver således en vigtig forudsætning for at nå vores mål om at generere godt langsigtet afkast, og overvejelse af bæredygtighedsrisici er en integreret del af forvaltningen.

Handelsinvest forvalter p.t. alene ud fra en aktiv strategi/forvaltning, men der vurderes løbende på mulighederne for etablering af egne passive fonde.

Aktiv forvaltning betyder, at forvalterne omhyggeligt analyserer hver investering på baggrund af relevante spørgsmål vedrørende selskabernes strategi, økonomiske og ikke-finansielle resultater og risici, kapitalstruktur, social og miljømæssig påvirkning og virksomhedsstyring. Dette gøres ved at indhente oplysninger fra porteføljeselskaberne og eksterne kilder såvel som gennem vores egen analyse.

Passiv forvaltning betyder, at en fond investerer på baggrund af et forudbestemt indeks eller en regelbaseret strategi og har et løfte til investorerne om at levere et afkast i tråd med dette. Det er yderst vigtigt, at Handelsinvest vælger et indeks/en strategi, der tager højde for de parametre vedrørende investeringerne, som Handelsinvest finder relevante i hvert enkelt tilfælde, såsom bæredygtighedsrisici, da valget af indeks/strategi styrer en fonds investeringer.

Handelsinvest fonde investerer globalt i virksomheder på tværs af et stort antal markeder. For Handelsinvest er især det danske, men også de andre nordiske aktiemarkeder vigtige på grund af den betydelige kapital, Handelsinvest har under sin forvaltning på disse markeder.

Forvaltningen af foreningens formue skal udelukkende være i investorernes interesse. Forvaltningen skal derfor altid arbejde på at opnå bedst mulige afkast til investorerne under hensyntagen til foreningens vedtægter, prospekt og investeringspolitikker. De muligheder der findes for indflydelse, som følge af de ejerandele af selskaber i foreningens forskellige fonde, skal tilsvarende anvendes med henblik på at fremme investorernes langsigtede afkast. Investeringer i rentebærende værdipapirer bruges også til at skabe muligheder for indflydelse knyttet til denne type finansiering.

Formål

Formålet med denne politik er at fastslå foreningens retningslinjer for aktivt ejerskab. I politikken angives dels *mål* i form af de overordnede principper, som forvaltningen skal sikre er gældende i de selskaber, foreningen investerer i, og dels *midler*, dvs. hvordan forvaltningen praktisk skal udøve sit aktive ejerskab for at nå de angivne mål. Retningslinjerne angiver også, hvordan Handelsinvest fører en dialog med porteføljeselskaber, og hvordan der samarbejdes med andre ejere for at forbedre betingelserne for god selskabsledelse. Endelig inkluderer retningslinjerne de overordnede styringsrelaterede principper, som Handelsinvest skal operere i, i de selskaber, der investeres i på vegne af investorerne.

Retningslinjerne for ansvarlige investeringer beskriver retningen for Handelsinvests arbejde med ansvarlige investeringer. Retningslinjerne angiver, hvordan Handelsinvest i den aktive såvel som i en eventuel passiv forvaltning skal integrere miljømæssige, sociale og virksomhedsstyringsfaktorer i sine aktiviteter.

Politikken er vedtaget af foreningens bestyrelse og skal løbende efterleves af forvaltningen. Den skal endvidere anvendes i kommunikationen med nuværende og kommende investorer og skal derfor offentliggøres på foreningens hjemmeside. Politikken opdateres minimum en gang årligt,

Handelsinvest har den holdning, at aktiv forvaltning kan gøre en forskel, og dette afspejles i foreningens investeringspolitikker. Det betyder samtidig, at foreningens forvaltere tæt følger de selskaber, der investeres i. Foreningen og foreningens rådgivere forsøger dels via dialoger og dels ved at anvende foreningens stemmerettigheder at guide selskaberne, der investeres i, i retning af øget performance og øget bæredygtighed/ESG.

Samlet er formålet at styrke selskabernes langsigtede udvikling og dermed bidrage til styrkede, langsigtede afkast til foreningens investorer.

Gældende regler

Forvaltningen er underlagt lov om investeringsforeninger m.v., lov om finansiel virksomhed m.fl. Det betyder blandt andet, at forvaltningen skal tilrettelægges sådan, at forvaltning alene sker i investorernes interesse. Forvaltningen må derfor ikke købe aktier i selskaber, der har sådanne stemmerettigheder, at foreningen ikke kan stemme og dermed have indflydelse på ledelsen af et selskab. Forvaltningen af hver enkelt af foreningens fonde skal desuden ske i henhold til de vedtægter, der er godkendt af Finanstilsynet og tilsvarende eventuelle retningslinjer fastsat af Finanstilsynet.

Forordning 2019/2088 / EU fra Europa-Parlamentet og Rådet om bæredygtighedsinformation (SFDR) indeholder omfattende krav til, hvilke oplysninger et investeringsinstitut skal give investorer om bæredygtighedsarbejdet i dets forvaltning, og hvordan bæredygtighedsrisici integreres i investeringen, og rådgivningen behandles. Denne forordning suppleres med Europa-Parlamentets og Rådets forordning 2020/852 / EU om en ramme for at fremme bæredygtige investeringer (taksonomi).

Herudover følger foreningen de anbefalinger om aktivt ejerskab, der er udarbejdet af komiteen for god selskabsledelse.

Forpligtelser

Handelsinvests rådgivere støtter internationale initiativer og retningslinjer, der har det fælles formål at tilskynde til og fremme bæredygtigt iværksætteri. Retningslinjerne for ansvarlige investeringer er baseret på internationale standarder for miljø, menneskerettigheder, arbejdsforhold, korruption og kontroversielle våben. Disse standarder udtrykkes i FN-konventioner og -aftaler og kan anvendes på virksomhedernes miljø-mæssige og sociale ansvar.

Handelsinvests rådgivere har underskrevet FN's principper for ansvarlige investeringer (UN PRI) og står også bag det frivillige FN-initiativ Global Compact. Endvidere har Handelsinvests rådgivere underskrevet Net Zero Asset Manager's Initiative. Disse initiativer og retningslinjer anvendes i Handelsinvests arbejde og danner sammen med de værdier, der kommer til udtryk i vores virksomhedskultur, et klart og fælles grundlag for vores kapitalforvaltning.

Handelsinvests grundlæggende syn på aktivt ejerskab

Hovedformålet med aktivt ejerskab er at fremme forudsætningerne for en holdbar og god udvikling i selskaber, som foreningens kapital investeres i, og dermed mulighederne for bedre afkast. Ejerskabet skal udføres sådan, at selskabets værdi og dermed foreningens andel har en langsigtet god udvikling i investorerens interesse. Handelsinvest vurderer, at en aktiv og ansvarsfuld ejerstyring er en vigtig del af forvaltningsopgaven for investorerne.

Det aktive ejerskab rettes mod selskabernes egen ledelse og med det mål, at ledelsen skal opfylde de principper for effektiv og sund ledelse, som Handelsinvest har vedtaget. Derudover skal det aktive ejerskab anvendes i forsøg på at lede til en sådan ansvarsfuld adfærd, som Handelsinvest anser som værende en grundforudsætning for god, langsigtet værditilvækst i et selskab.

Hvor aktiv Handelsinvest er, afhænger af en vurdering af den værdi, som påvirkningen forventes at kunne opnå. I det aktive ejerskab indgår også foreningens mulighed for frit, fx når som helst, at sælge en andel af et selskab, hvor det menes at have størst værdi.

Handelsinvest skal altid handle selvstændigt i forhold til de selskaber, der indgår i foreningens fonde. Det aktive ejerskab skal udelukkende styres ud fra en vurdering af, hvad der er bedst for investorerne på kort og især lang sigt.

Principper for aktivt ejerskab

Information og åbenhed

Handelsinvest skal sikre, at der er transparent og god/tilstrækkelig information fra selskaberne, eftersom det er vigtigt for muligheden for effektivt aktivt ejerskab samt velfungerende finansielle markeder og dermed bedst mulighed for at forvalte foreningens kapital i investorerens interesser.

Stemmeafgivning

At stemme på en generalforsamling er det sted, hvor der opnås den bedste mulighed for at udøve indflydelse.

Selskaberne skal efterleve de regler, der er gældende, og dermed give aktieejere indflydelse ved stemmeafgivning – reglerne følger af love, børsregler og andre relevante bestemmelser og retningslinjer, samt agere i henhold til almindelig god praksis.

For at opnå de bedste muligheder for indflydelse er det væsentligt, at indkaldelse til generalforsamling sker i så god tid som muligt inden for de rammer og regler, der er gældende.

Bestyrelse

Handelsinvest skal arbejde for, at hver bestyrelse er effektiv og præget af mangfoldighed samt med for selskabet relevante kompetencer. Begrebet mangfoldighed skal tolkes bredt. Der lægges især vægt på en jævn kønsfordeling i bestyrelsen. For så vidt angår små og mellemstore selskaber og i brancher, hvor kvinder normalt er underrepræsenterede i bestyrelser, vil Handelsinvest arbejde for, at repræsentationen af kvinder i bestyrelsen øges.

Hver bestyrelse bør have en evne til at iagttage og håndtere relevante bæredygtighedsspørgsmål.

Anbefalinger om uafhængige bestyrelsesmøder skal følges, således at det sikres, at bestyrelsen kan styre selskabet med integritet og effektivitet.

For at øge effektiviteten på bestyrelsesmøder, bør bestyrelsen stræbe efter, at antallet af bestyrelsesmøder er få, med mindre selskabets kompleksitet kræver noget andet.

Bestyrelsesmøder bør ikke have flere emner, end at der kan sikres tilstrækkelig tid til hvert emne og dermed effektivt bestyrelsesarbejde.

Revision

Revisionen udpeges af aktionærerne og udgør således deres kontrolorgan. Det er derfor vigtigt, at revisionen har en uafhængig rolle i forhold til selskabets direktion og bestyrelse, og at processen for valg af revisor er karakteriseret af tydelighed og transparens. Revisionens information til aktionærerne skal være relevant og tydelig. For at sikre høj kvalitet skal revisionens arbejde løbende vurderes.

Honorar og bonus til bestyrelsesmedlemmer

Det samlede honorar skal være rimeligt og på markedsmæssige vilkår samt afspejle medlemmernes ansvar og indsats.

Løn og lønsystem (vederlagssystem)

Selskabets bestyrelse har ansvaret for at udforme og vurdere selskabets lønsystem. Systemet skal være rimeligt, balanceret og tilpasset selskabets aktiviteter. Løn skal være på markedsmæssige vilkår og rimelige.

Selskabet skal have en lønpolitik, der beskriver de grundlæggende retningslinjer for løn til de ansatte i selskabet. Politikken skal indeholde vilkår for fastløn, evt. bonus, regler for fratrædelsesløn samt vilkår for pension, herunder eventuelt også aktierelaterede incitamentsprogrammer eller tilsvarende. Pension skal baseres på fast løn og arbejdstid, sådan at omkostninger hertil kan forudses. Løn til den ansatte skal ses som summen af de enkelte delelementer.

Aktionærerne godkender lønpolitikken efter veldokumenteret forslag fra bestyrelsen.

I visse tilfælde kan aktierelaterede incitamentsprogrammer være et tillæg til de øvrige aflønningsformer. Formålet med et aktierelateret incitamentsprogram er, udover at det er en del af den samlede lønpakke, at skabe et interessefælleskab blandt deltagerne i programmet til at nå specifikke præstationsmål. En måde at skabe dette interessefælleskab er at stille krav om, at den ansatte selv investerer i programmet.

Handelsinvest vil arbejde for følgende:

- At aktiebaserede incitamentsprogrammer prægges af enkelthed, tydelighed, transparens og målbarhed. Dette er vigtigt både for aktionærerne og for deltagerne i programmet.
- At incitamentsprogrammet har en tydelig sammenhæng mellem aktionærernes og deltagernes afkast. Hvis aktionærernes afkast er negativt, bør også deltageres afkast være begrænset. Der skal fastsættes et maksimum for afkast.
- Mål skal fastlægges i forhold til den kontekst og branche, som selskabet er en del af. Som udgangspunkt bør mål være fastlagt på forhånd, men kan i særlige tilfælde, hvor det giver bedre mening, offentliggøres på et senere tidspunkt.
- Incitamentsprogrammet skal sammensættes sådan, at præstationer kan vurderes langsigtet. Dette er med til at stimulere en holdbar virksomhedsudvikling og mindsker risikoen for kortsigtede resultatoptimeringer.
- At udgifterne til et aktiebaseret incitamentsprogram balancerer mellem aktionærernes krav på den ene side og de ansattes (deltagernes) forventninger til honorering for en given præstation på den anden side. Udgifterne beregnet i forhold til aktiekapitalen kan variere afhængig af virksomhedens størrelse og det af bestyrelsen vurderede behov for at opnå de definerede præstationsmål. En vurdering af de aktuelle udgifter skal også tage hensyn til eksisterende incitamentsprogrammer.

Principper for ejer- og kapitalsammensætning Kapitalstruktur

Virksomheden skal stræbe efter at have en effektiv kapitalsammensætning. Spørgsmål om kapitalsammensætning skal normalt håndteres af bestyrelse og ledelse med det formål at fremme virksomhedens udvikling over tid.

Beslutninger i relation til egenkapitalen foretages af aktionærerne, fx udbytte, aktieemission eller køb af egne aktier. Tilladelse til ændring af kapitalsammensætningen skal have kort løbetid. Forslag fra virksomhedens bestyrelse vedrørende sådanne ændringer skal være transparente og tydeligt beskrive årsagerne til forslaget. Virksomheden bør normalt have en udbyttepolitik, og forslag til udbytte skal ske i henhold til denne politik.

Ny-emissioner skal normalt ske med ret til forhåndstegning for eksisterende aktionærer.

Ligebehandling af aktionærer

Handelsinvest mener, at ligebehandling af aktionærer er vigtigt og vil derfor arbejde for, at aktier med samme økonomiske rettigheder i virksomheden altid skal behandles lige, fx i forbindelse med udbytte, opkøb af alle aktier eller likvidation. Derudover mener Handelsinvest, at én aktie = én stemme er at foretrække. Det betyder, at der er en direkte sammenhæng mellem økonomisk ejerandel og indflydelse. Afvigelser fra dette princip skal kunne motiveres. Handelsinvest er generelt positiv for forslag, der reducerer forskelle i stemmerettigheder, men under forudsætning af, at det sker med respekt for eksisterende aktionærer og deres rettigheder.

Principper vedrørende ansvarsfulde investeringer

Handelsinvests opfattelse er, at ansvarlig adfærd er en grundforudsætning for en langsigtet værditilvækst i et selskab. Ansvarlig investering bliver dermed en vigtig forudsætning for at nå vores mål om at skabe gode, langsigtede afkast.

Handelsinvests investeringspolitik omfatter, at de forskellige fondes kapital aktivt investeres i virksomheder, der vurderes at have gode forudsætninger for langsigtet, god udvikling, og hvor holdbarhed og ansvarsfuld ledelse er vigtige delelementer, der iagttages.

Handelsinvest vælger aktivt at undlade at investere i en virksomhed, eller har en dialog med en virksomhed, som er identificeret som værende en, der har handlet i strid med de internationale normer og konventioner, som foreningen støtter, eller hvis virksomheden ikke lever op til foreningens politik for ansvarsfulde investeringer. Via dialog forsøger vi aktivt at påvirke en virksomhed til at følge internationale normer og konventioner og til at forbedre deres forebyggende arbejde inden for holdbarhed.

Handelsinvest anvender herudover sine stemmerettigheder på generalforsamlinger, både i Danmark og i udlandet. Med en samlet formue på ca. 19 mia. kr. fordelt på mange investeringer har foreningen ikke store ejerandele, men ved at stemme kan foreningen sammen med andre aktionærer alligevel påvirke virksomhederne i en bæredygtig og ansvarlig retning. Handelsinvest stemmer ca. 100-150 gange på et almindeligt kalenderår. Stemmerne vil fortrinsvist ske på de største ejerandele, men også hvor der skal stemmes på områder, der bryder med nærværende politik og foreningens politik for bæredygtige investeringer. Foreningens har de største ejerandele i danske aktier.

Handelsinvest overvåger løbende vigtige selskabsmeddelelser i relevante virksomheder, hvor foreningen er aktionær. Når der skal stemmes, sikrer vi os, at vi har indhentet al relevant information, der er tilgængelig til brug for analyse og beslutning om stemmeretning. Dette sker gennem dels kontakter til virksomheder, tredjepartsanalyser, markedsinformation og udbydere af "aktionærservices".

Deltagelse på generalforsamlinger

Foreningen stemmer som anført ovenfor på de årlige generalforsamlinger, hvor foreningen har de største ejerandele samt i øvrigt, hvor afgivelse af en stemme vurderes væsentlig i forhold til foreningens politikker inden for bæredygtighed. Handelsinvest stemmer på den måde, vi anser som værende bedst for en langsigtet udvikling af virksomheden og foreningens investering i den pågældende virksomhed.

Foreningen har ikke aktieudlån og dermed elimineres spørgsmålet om stemmerettigheder for udlånte aktier.

Hvis foreningen vurderer, at det vil forbedre resultatet af det aktive ejerskab at samarbejde med andre aktionærer, og hvis det i øvrigt er i overensstemmelse med foreningens politikker, kan foreningen vælge at gøre dette.

Bestyrelsesarbejde

Handelsinvest skal anvende sine ejerandele uden at stille krav om plads i bestyrelserne i de virksomheder, som foreningens fonde har investeret i. En plads i en virksomheds bestyrelse komplicerer foreningens mulighed for at kunne have en aktiv og effektiv forvaltning og vil i øvrigt være svært at kombinere med krav om, at foreningen til enhver tid skal kunne sælge en given aktie, når det vurderes i investorernes interesse.

Dialog med virksomheder

Handelsinvest skal direkte eller indirekte kunne gå i dialog med virksomheder i sin rolle som aktionær, fx af hensyn til ansvarlighed eller i sammenhæng med andre afstemningsforslag fra virksomheden, fx incitamentsprogrammer, hvis det i øvrigt vurderes relevant. En sådan dialog kan også ske i samarbejde med andre aktionærer eller aktører for at opnå større indflydelse/påvirkning.

Ekstern kommunikation

Ud over at Handelsinvest internt arbejder med aktivt ejerskab, vil vi også eksternt kommunikere om det ansvarsfulde arbejde. Det betyder, at denne politik og politik for ansvarlige investeringer vil blive offentliggjort på foreningens hjemmeside, ligesom der vil være et afsnit i foreningens årsrapport, der redegør for dette arbejde. Endvidere vil foreningen én gang om året offentliggøre en rapport, der beskriver, hvordan foreningen har arbejdet med ansvarlighed og bæredygtighed, herunder det aktive ejerskab.

Tvister

Fra tid til anden investeres fondenes aktiver i virksomheder, der overtræder forskellige typer regler. Disse kan være overtrædelser af markedsregler (fx manglende eller forkerte oplysninger), overtrædelser af konkurrenceregler, bedrageri, korruption osv.

Disse overtrædelser kan føre til retssager mod det pågældende selskab, ofte i form af gruppesøgsmål. Oftest fører en sådan proces til et forlig, og at virksomheden er tvunget til at kompensere aktionærerne for tab. Forligene kan også indeholde krav til ændringer i selskabets virksomhedsstyring i form af ledelses- eller bestyrelsesændringer, krav til nye eller ændrede interne regler eller kontrolsystemer.

Når betingelserne er rigtige, vil Handelsinvest, uafhængigt eller ved brug af juridisk ekspertise, aktivt deltage i gruppesøgsmål/processer vedrørende konkurrenceovertrædelser og lignende tvister, arbejde for at få størst muligt resultat i forlig og også bidrage til nødvendige ændringer i den svigtende virksomheds corporate governance.

Målet med overvågning af virksomheder og deltagelse i processer og afviklinger er dels, at de berørte fonde og deres investorer skal modtage compensation, når et selskab begår kompensationsbaserede overtrædelser af reglerne, og dels, at Handelsinvest skal inddrages og påvirke bedre selskabsledelse i de svigtende virksomheder.

Interessekonflikter

I Handelsinvests arbejde med aktivt ejerskab kan der opstå en række interessekonflikter. Det kan fx være et spørgsmål om andre virksomheder, som Handelsinvest har betydelige forretningsforbindelser med. På grund af en af disse forbindelser kunne Handelsinvest styres af andre overvejelser end investorerens bedste.

Handelsinvest håndterer interessekonflikter på en række måder for at sikre, at foreningens handlinger i sager med aktivt ejerskab altid skal finde sted på baggrund af, hvad der er bedst for investorerne.

Handelsinvest foretager den samme type vurderinger og positioner uanset foreningens forhold til det pågældende selskab, der er en del af konflikten. Handelsinvests politik for aktivt ejerskab og ansvarlige investeringer, der er besluttet af bestyrelsen for foreningen, og de heri indeholdte principper, gælder for alle selskaber, som fondene investerer i.

Handelsinvest har en bestyrelse, hvor mindst halvdel af bestyrelsesmedlemmerne skal være uafhængige i forhold til Handelsbanken-koncernen, der ejer Handelsinvest Investeringsforvaltning A/S, der er foreningens administrator og ledelse. Spørgsmål om god selskabsledelse rapporteres tilbage til bestyrelsen mindst en gang om året. Hvis foreningen har handlet på en måde, der er i modstrid med, hvad der kan betragtes som investorernes bedste, vil bestyrelsen således modtage disse oplysninger.

Det er Handelsinvests bestyrelse, der håndterer risici for interessekonflikter i forhold til administrationselskabets ejere.

Handelsinvest bruger eksterne afstemningsrådgivere, hvis råd kan være en vejledning ved følsomme emner.

De ansatte i administrationselskabet er ikke bonusaflønnede, og ansatte, der håndterer stemmeafgivelse på foreningens vegne, har dermed ikke et incitament til at støtte de forslag, der bedst kunne anses for at være til gavn for en ansat.

Organisation

Bestyrelsen for Handelsinvest afholder syv bestyrelsesmøder årligt, hertil kommer, at foreningens formand og næstformand deltager i Handelsinvest Investeringsforvaltning A/S' fire årlige bestyrelsesmøder. Spørgsmål om aktionærrettigheder, der er væsentlige og principielle, besluttet af foreningens bestyrelse. Væsentlige og principielle beslutninger er fx spørgsmål om politik for aktivt ejerskab, politik for ansvarlige investeringer samt ændringer i foreningens komité for ansvarlige investeringer.

Komitéen for ansvarlige investeringer består i dag af adm. direktør i Handelsinvest Henrik Kragh samt af chef for Handelsbanken Asset Management i Danmark Michael Kristiansen. Komitéen afholder møder efter behov, dog minimum én gang årligt og refererer direkte til foreningens bestyrelse.

Opfølgning og rapportering

Nærværende politik opdateres og godkendes af foreningens bestyrelse minimum én gang årligt.

På årsbasis redegøres for foreningens afgivelse af stemmer på ordinære og ekstraordinære generalforsamlinger. Afgivelse af stemmer skal ske i henhold til denne politik. Hvis der mod forventning er afgivet en stemme i strid med politikken, skal der særskilt redegøres for dette.

Den samlede rapport godkendes af foreningens bestyrelse forinden offentliggørelse.

Compliance kontrollerer, at arbejdet med det aktive ejerskab sker i henhold til denne politik.

Retningslinjer for ansvarlige investeringer

Bestyrelsen i Handelsinvest har besluttet at være aktiv ejer i de selskaber, der investeres i på vegne af investorerne. Det betyder, at Handelsinvest udover at vurdere et selskabs værdi i forhold til at skabe afkast for investorerne også vurderer, i hvilket omfang selskabet lever op til nærværende politik.

Vurderingsgrundlag

Handelsinvest mener, at ansvarlige investeringer er en grundlæggende forudsætning for langsigtet værdiskabelse i en virksomhed. Ansvarlige investeringer bliver således en vigtig forudsætning for at nå vores mål om at skabe et godt langsigtet afkast.

Handelsinvest integrerer økonomisk, social og miljømæssig bæredygtighed i forvaltningen, hvilket betyder, at vi skal drive en økonomisk sund og bæredygtig investeringsforening og tilskynde til og bidrage til bæredygtig udvikling.

Vores rådgivere/forvaltere støtter internationale initiativer og retningslinjer, hvis fælles formål er at tilskynde til og fremme bæredygtige forretninger. Denne politik er baseret på internationale standarder for miljø, menneskerettigheder, arbejdsvilkår, korruption og kontroversielle våben. Disse standarder udtrykkes i FN's konventioner og aftaler og kan anvendes på virksomheders miljømæssige og sociale ansvar.

Handelsbanken, der er vores primære rådgiver, har underskrevet FN-principperne for ansvarlige investeringer (UN PRI) og rådgiver støtter også det frivillige FN-initiativ Global Compact.

Disse initiativer og retningslinjer er retvisende for Handelsinvests arbejde, og sammen med de værdier, der kommer til udtryk i Handelsinvests virksomhedskultur, udgør de et klart og fælles grundlag for kapitalforvaltningen.

Stabile produkter og modstandsdygtige økosystemer udgør grundlaget for en sikker og bæredygtig udvikling. I dag er disse systemer under pres af forurening, udtømmning af naturressourcer og overgødning, som fx påvirker arealanvendelsen og adgangen til fersk vand. Derudover er klimaforandringer en alvorlig medvirkende årsag til ekstremt vejr, stigende havniveauer og tab af biologisk mangfoldighed, der allerede påvirker verden i dag. Dette har konsekvenser for både den regionale og den globale økonomi.

Agenda 2030 og de globale mål for bæredygtig udvikling giver en klar retning og mål med hensyn til miljø og klima. Derudover er Parisaftalen en global aftale til styring, standsning og bekæmpelse af klimaændringer.

Handelsinvests mål er at skabe et godt afkast på den investerede kapital og arbejde for en bæredygtig udvikling og fremtid. Som en betydelig investor har Handelsinvest en vigtig rolle at spille for eksempel i realiseringen af Parisaftalen og foretage investeringer, der bidrager til realisering af de globale mål og overgangen til en bæredygtig udvikling. Handelsinvest forventer derfor at øge investeringen i virksomheder, der tilbyder løsninger på de globale bæredygtighedsudfordringer, og som bidrager til at nå de globale mål. Samtidig forventer Handelsinvest at minimere den negative miljø- og klimapåvirkning fra vores investeringer.

Omfang

Denne politik omfatter Handelsinvests forvaltning og fondenes direkte og indirekte investeringer i danske og udenlandske aktier og virksomhedsobligationer. I tilfælde af indirekte investeringer, til brug for at styre for eksempel likviditet eller regional allokering, gælder, at politikken anvendes, så vidt det er muligt. For investeringer i eksterne fonde, i Handelsinvests blandende fonde, gælder denne politik fuldt ud.

Politikken suppleres med bilag vedrørende:

1. Våben- og forsvarsindustrien, kontroversielle våben
2. Klimapåvirkning og kul
3. Tobaksindustrien
4. Internationale standarder og konventioner
5. Udvidede udelukkelseskriterier
6. Omstillingsselskaber

Integrering af bæredygtighed

Til daglig varierer bæredygtighedsintegrationen afhængigt af, om der skal investeres i individuelle aktier, vælges eksterne fonde eller investeres i et index/ETF (passiv investering). Også forskellige aktivklasser og forvaltningsstrategi (fx løbende tilpasning af investeringstemaer) har betydning og påvirker integrationen af bæredygtighed.

Risici og gennemsigtighed i spørgsmål om negative konsekvenser for bæredygtig udvikling

Bæredygtighedsrisici er en integreret og løbende del af investerings- og rådgivningsprocessen og de beslutninger, der træffes i ledelsen hos Handelsinvest. Generelt håndteres bæredygtighedsrisici ved at vælge virksomheder baseret på en bæredygtighedsanalyse, ved at ekskludere virksomheder (fravælge) og ved at påvirke i form af dialog og aktivt ejerskab. Afhængigt af forvaltningen – aktiv investering, passiv investering eller aktiv allokering – varierer metoderne og værktøjerne til integration og styring af bæredygtighedsrisici.

Handelsinvest mener, at integrationen af bæredygtighedsrisici har en positiv indvirkning på afkastet i en fond og vurderer endvidere, at den rådgivning, der er en integreret del af beslutningsprocessen, bidrager til en mere bæredygtig udvikling. Du kan læse mere om bæredygtighed for de enkelte fonde på Handelsinvests hjemmeside, hvor det også fremgår, hvordan bæredygtighedsrisici er integreret i forvaltningen, og hvad den sandsynlige indvirkning af disse risici er på afkast.

Handelsinvest tager i sin forvaltning, så vidt det er muligt, højde for de væsentligste negative konsekvenser af investeringsbeslutninger for bæredygtighedsfaktorer. Tilsvarende overvejer Handelsinvest, inden for rammerne af rådgivningsprocessen, de væsentligste negative konsekvenser inden for bæredygtighedsfaktorer. Handelsinvest har etableret due diligence-rutiner for at identificere og prioritere de vigtigste negative konsekvenser inden for bæredygtighedsfaktorer og de indikatorer, der anvendes til bæredygtig udvikling. Handelsinvests hjemmeside indeholder en beskrivelse af de væsentligste negative konsekvenser for bæredygtig udvikling inden for Handelsinvests forvaltning og en redegørelse for planlagte tiltag, der er truffet i Handelsinvest i forbindelse med disse negative konsekvenser. Beskrivelsen indeholder også information om, hvordan Handelsinvest på fondenes vegne påvirker de selskaber, der er investeret i, gennem dialog og aktivt ejerskab. Yderligere information om, hvordan de vigtigste negative konsekvenser for bæredygtighedsfaktorer tages i betragtning i forhold til hver enkelt fond, findes i hver fonds bæredygtighedsinformationsark.

Metoder til bæredygtighedsarbejde

Handelsinvests arbejde med ansvarlige investeringer har tre ben: fravælge, tilvælge og påvirke.

ESG (Environmental, Social, Governance) er en integreret del af investeringsanalysen og beslutningerne i den daglige forvaltning, men fremgangsmåden varierer afhængigt af, om det drejer sig om at vælge den enkelte virksomhed at investere i, valg af indeks eller valg af fonde, der skal indgå i porteføljerne. Valget af aktivklasse og forvaltningsstrategi påvirker også investeringen.

Fravalg

Handelsinvest investerer ikke i visse virksomheder. Udgangspunktet for denne udelukkelse er vores værdier og forpligtelser såvel som vores politikker og interne retningslinjer for blandt andet miljø og klima.

Handelsinvests investeringer er baseret på følgende:

- Nogle produkter og udbudte tjenester løber en stor risiko for at have negative virkninger for omverdenen, samfundet og forskellige interessenter
- Det er uforeneligt med en rolle som en ansvarlig investor med et langsigtet investeringsperspektiv ikke at investere i en bæredygtig udvikling og fremtid
- Nogle produkter og udbudte tjenester indebærer øgede bæredygtighedsrisici i virksomhedernes værdikæder, og hvor vi vurderer, at risiciene er for svære at håndtere.

Handelsinvest investerer ikke i de følgende brancher:

- Virksomheder, der er involveret i fremstilling eller distribution af våben, der fx er forbudt i henhold til international lov, klyngeammunition, antipersonelmener, biologisk og kemisk våben. Handelsinvest investerer heller ikke i virksomheder, der er involveret i produktion eller distribution af atomvåben. Se bilag 1
- Virksomheder med betydelige aktiviteter inden for minedrift af kul eller i energiselskaber, der har kul som en vigtig energikilde. I praksis betyder det, at maksimalt fem procent af en virksomheds omsætning må komme fra udvinding af kul. Når det kommer til energiproduktion, må maksimalt 30 procent af selskabernes omsætning komme fra kulkraft. Se bilag 2. For størstedelen af Handelsinvest fonde, som har udvidede krav om udelukkelse, anvendes strengere kriterier, se nedenfor
- Virksomheder, der er involveret i produktion af cigaretter, se bilag 3.

Udvidede udelukkelseskrav

For størstedelen af Handelsinvests fonde gælder ud over ovennævnte, at der ekskluderes følgende brancher fra vores porteføljer. Det drejer sig om virksomheder, der er involveret i produktion eller distribution af:

- konventionelle våben og ammunition
- alkohol (Danmark er p.t. undtaget af kulturelle årsager)
- tobak
- cannabis
- kommerciel spilvirksomhed
- pornografi
- fossile brændstoffer inklusive udvinding af oliesand.

Endvidere omfatter den supplerende udelukkelse også virksomheder, der handler i strid med internationale normer og konventioner. Se bilag 5 for definitioner vedrørende kontroversielle industrier og bilag 4 med hensyn til normovertrædere.

Alle beholdninger analyseres regelmæssigt for at identificere de virksomheder, der ikke opfylder internationale standarder og konventioner for miljø, menneskerettigheder, arbejdsvilkår og korrupsion. Dette betyder, at alle beholdninger undersøges med henblik på at identificere mulige overtrædelser af eller brud på internationale standarder baseret på FN-initiativet Global Compacts fire principielle områder.

Undtagelser

I nogle tilfælde accepterer vi muligvis afvigelser fra vores udelukkelseskrav, fx fossile brændstoffer, se bilag 6.

Afvigelser fra politikken behandles og vedtages af Handelsinvests Råd for ansvarlige investeringer. Læs mere i afsnittet "Råd for ansvarlige investeringer". I praksis kan "uautoriserede" beholdninger dermed forblive i porteføljen i en overgangsperiode.

Tilvalg

Handelsinvest stræber efter at vælge investeringer, der er i tråd med eller bidrager positivt til bæredygtig udvikling i henhold til Agenda 2030 og målene for Parisaftalen. Forvaltningen bestræber sig på at øge investeringer i løsninger på globale bæredygtighedsudfordringer og dermed bidrage til opnåelsen af de globale mål og overgangen til en CO₂ fattig økonomi.

- Forvaltningen søger aktivt at investere i virksomheder, der driver deres virksomhed på en bæredygtig måde, eller hvis produkter og tjenester bidrager til bæredygtig udvikling
- Forvaltningen leder aktivt efter virksomheder, der bidrager til overgangen til en CO₂ fattig økonomi i tråd med målene i Parisaftalen.

Investeringer vælges ud fra to slags bæredygtighed, virksomhedens operationelle bæredygtighed og dels gennem virksomhedens produkter og tjenester. Forvaltningens investeringer kan variere, afhængigt om det drejer sig om at vælge individuelle aktier at investere i, køb af indeks eller valg af fonde, der skal indgå i foreningens porteføljer.

I den aktive forvaltning kan der også investeres i virksomheder, der opfylder kravene til omstillingsselskaber, se mere i bilag 5.

Påvirke

Som en betydelig investor har Handelsinvest et ansvar og en mulighed for at påvirke virksomheder til at handle ansvarligt og drive deres forretning på en bæredygtig måde, samt at arbejde for at kapitalforvaltningsindustrien udvikler deres bæredygtighedsarbejde.

Handelsinvest og rådgivere påvirker igennem virksomhedsdialoger, corporate governance-arbejde og investornetværk. Udgangspunktet for vores påvirkningsarbejde er vores værdier, vores forpligtelser og de internationale normer og konventioner, som Handelsinvest ønsker at beskytte.

Handelsinvest arbejder proaktivt for at påvirke virksomheder til at forbedre deres arbejde med bæredygtighed og følger internationale normer og konventioner samt i specifikke forhold. Gennem vores corporate governance arbejde påvirker vi virksomhederne via deltagelse i nomineringskomiteer og afstemning på møder.

Påvirkningsdialoger

Dialog er en vigtig metode til at påvirke virksomheder. Dette gælder såvel proaktive dialoger for at påvirke virksomheder til at forbedre deres bæredygtighedsarbejde, som dialoger med virksomheder hvor Handelsinvest vurderer, at virksomhederne ikke lever op til internationale normer og konventioner.

Handelsinvest udfører påvirkningsarbejdet dels internt, dels direkte via kontakt med virksomheder og dels i samarbejde med andre investorer. Dialogerne kan klassificeres som følger:

- **Målrættede proaktive dialoger:** Disse dialoger sker ved direkte kontakt med virksomheden. I vores aktive forvaltning har vi løbende kontakt med virksomhederne og er godt positionerede for dermed direkte at påvirke virksomhederne. Årsager til initiativ til dialog er anført nedenfor
- **Dialoger med andre investorer:** Disse dialoger finder sted sammen med andre investorer og faciliteres af en ekstern tjenesteudbyder. Udgangspunktet for dialog er ofte mistænkte eller bekræftede tilfælde af overtrædelse af internationale normer og konventioner, men kan i nogle tilfælde også være tematisk orienteret
- **Samarbejde og brancheinitiativer:** Disse dialoger fokuserer på virksomheder i specifikke brancher og specifikke bæredygtighedsspørgsmål.

Investornetværk

Handelsinvest deltager aktivt i investornetværk for at bidrage og arbejde for at sikre, at kapitalforvaltningsindustrien udvikler sit bæredygtighedsarbejde. Deltagelse i netværk er også vigtigt for vores læring og udvikling inden for bæredygtighedsområdet, hvor udviklingen sker meget hurtigt. Eksempler på samarbejder, hvor vi deltager i arbejdsgrupper, er IIGCC, SISD og UNPRI.

Aktionærsamarbejde med bæredygtighedsspørgsmål kan også udøves gennem vores stemmeafgivelse på virksomhedernes generalforsamlinger. Handelsinvest støtter generelt dette arbejde, der søger at fremme en bæredygtig forretning og søger større gennemsigtighed i regnskab og rapportering af virksomhedens klimapåvirkning, arbejde med menneskerettigheder og arbejdsretlige rettigheder osv.

Handelsinvests Råd for ansvarlige investeringer

Hos Handelsinvest er den administrerende direktør for foreningen ansvarlig for implementeringen af bæredygtighed relateret til politikker og strategier.

Forvaltningen er sammen med foreningen ansvarlige for integrationen af bæredygtighedsspørgsmål, både risici og muligheder, i investeringsprocessen, analyse og investeringsbeslutninger i overensstemmelse med politikker og strategier. Arbejdet styres i Handelsinvests Råd for ansvarlige investeringer, der består af foreningens adm. direktør og chefen for Handelsbanken Asset Management. Rådets formål er at træffe beslutninger vedrørende vurdering af virksomheder i forhold til de udvidede udelukkelseskriterier (aktiviteter og normbrydere), og virksomheder der vælges efter særlige kriterier for omstillingsselskaber.

Rådet tager også stilling til metodeudvikling med hensyn til analyse og vurdering af disse kriterier. Den adm. direktør beslutter også den ekskluderingsliste, der skal gælde for Handelsinvests investeringer.

Handelsinvests risikostyringsfunktion følger dagligt op på, at udelukkelseskriterierne overholdes. Eventuelle afvigelser rapporteres tilbage til bestyrelsen og den adm. direktør inden for rammerne af det igangværende arbejde med risikostyringsfunktionen.

1. Vi vil integrere ESG-forhold i investeringsanalysen og beslutningsprocessen
2. Vi vil udøve aktivt ejerskab og integrere ESG-forhold i ejerskabspolitikker og i den operationelle håndtering af investeringerne
3. Vi vil søge at opnå åbenhed om ESG-forhold hos de selskaber, vi investerer i
4. Vi vil fremme accept og implementering af principperne i investeringsbranchen
5. Vi vil samarbejde om at øge effektiviteten i forbindelse med implementeringen af principperne
6. Vi vil rapportere om, hvordan vi anvender principperne, og hvordan arbejdet med ansvarlige investeringer udvikler sig

Opfølgning, rapportering og kommunikation

Nedenfor er en redegørelse for, hvordan Handelsinvest følger op, rapporterer og kommunikerer om aktivt ejerskab og ansvarlige investeringer.

Opfølgning

Opfølgning på, hvordan Handelsinvest har arbejdet inden for corporate governance og bæredygtighed, finder sted med forskellig periodicitet afhængigt af aktiviteten. På daglig basis kontrollerer risikostyringsfunktionen, at alle fonde overholder deres fondsbestemmelser og kundeløfter om ekskludering af virksomheder.

Kvartalsvis finder opfølgningen sted i et særligt forum – Risikoforum Bæredygtighed – af, om fondene individuelt og foreningen som helhed arbejder med de mål, der er sat for bæredygtighed.

Opfølgning på afstemning på generalforsamlinger sker løbende i løbet af sæsonen af ledelsen i administrationsselskabet. Al afstemning registreres digitalt. Handelsinvests stemmeret skal udøves for, at selskaberne kan leve op til de principper for påvirkning af selskaber, der er beskrevet i Handelsinvests retningslinjer for aktivt ejerskab. Hvis afstemning sker i strid med retningslinjerne, skal en særlig begrundelse dokumenteres.

Rapportering

Handelsinvest rapporterer årligt i årsrapporten for fondene eller i en separat rapport om opfølgningen på aktivt ejerskab og bæredygtighedsarbejde. Rapporten skal indeholde en generel beskrivelse af Handelsinvests stemmeafgivelse i selskaberne, fx antallet af generalforsamlinger og et resumé af, hvordan Handelsinvest stemte på selskabernes generalforsamlinger. Rapporten skal også angive, om der har været vigtige stemmer i perioden, fx hvor Handelsinvest har været en større ejer, eller hvor et vigtigt eller kontroversielt spørgsmål har været til beslutning på generalforsamlingen.

Der skal gives oplysninger om, i hvilke tilfælde foreningen har brugt rådgivning eller afstemningsanbefalinger fra afstemningsrådgivere. Med hensyn til bæredygtighedsarbejde skal rapporten indeholde oplysninger om de bæredygtighedsaspekter, der tages i betragtning i forvaltningen af fonden, de metoder der anvendes til bæredygtighedsarbejde og det arbejde, som foreningen udfører for at påvirke de virksomheder, som foreningens fonde investeres i, og hvor det er relevant, hvad de har resulteret i.

Bestyrelsen for Handelsinvest skal mindst hvert år modtage en rapport om aktivt ejerskab og bæredygtighedsarbejde og overholdelse af denne politik.

Kommunikation

En vigtig del af Handelsinvests aktionærinddragelse er, at foreningens holdning til spørgsmål vedrørende corporate governance og ansvarlige investeringer kommunikerer til forskellige interessenter. Denne politik for aktivt ejerskab og ansvarlige investeringer, der udtrykker foreningens synspunkter om sager af principiel art, skal offentliggøres og gøres tilgængelig på Handelsinvests hjemmeside. Det skal kunne bruges til kommunikation med investorer.

Der oprettes en sammenfattende årsrapport, der beskriver de opnåede resultater af det aktive ejerskab i løbet af året.

Afstemning på generalforsamlinger rapporteres årligt med tilbagevirkende kraft på Handelsinvests hjemmeside.

Bestyrelsen for Handelsinvest
Herning, 3. marts 2021

Bilag 1

Våben og forsvarsindustri, kontroversielle våben

I henhold til FN's politik har alle lande ret til selvforsvar. Produktion og handel med våben og andet krigsmateriel reguleres af national lovgivning, mellemstatslig lovgivning og internationale konventioner samt eventuelle våbenembargoer udarbejdet af FN's sikkerhedsråd eller EU.

Foruden den umiddelbare risiko for overtrædelse af menneskerettigheder, når det gælder anvendelse af forskellige typer våben, angiver Transparency International risikoen for en øget korruption.

I forbindelse med relationer til selskaber inden for forsvarsindustrien kontrollerer Handelsinvest i samarbejde med sine investeringsrådgivere, at selskabet ikke overtræder våbenembargoer udarbejdet af FN's sikkerhedsråd eller EU, samt at selskabet overholder nationale og internationale regler på området. Tilsvarende vurderinger af selskabets overholdelse af menneskerettigheder og involvering i korruption vil blive foretaget.

Handelsinvest foretager ikke investering i selskaber som producerer, distribuerer eller på anden måde er involveret i kontroversielle våben, eller våben som er forbudt qua internationale love. Som eksempel på disse våben kan nævnes klyngebomber, personminer, biologiske og kemiske våben. Vi investerer derudover heller ikke i selskaber, som producerer eller distribuerer kernevåben. En liste over de selskaber, som vi ikke investerer i, findes på Handelsinvests hjemmeside.

Bilag 2

Klimapåvirkning og kul

Handelsinvest vil forstå, hvordan vores investeringer påvirker klimaet, og vil derigennem forsøge at reducere vores investeringers negative påvirkning af klimaet.

Handelsinvest måler og rapporterer fondenes CO₂-aftryk og støtter Montreal Carbon Pledge, et initiativ inden for rammerne af PRI, hvor kapitalejere og ledere forpligter sig til at måle og rapportere porteføljernes CO₂-aftryk. Handelsbanken Fonder støtter også CDP (Carbon Disclosure Project), en uafhængig, international og non-profit organisation, der arbejder for åbenhed og dialog omkring virksomheders CO₂-emissioner og klimastrategier.

Forbrænding af brunkul tegner sig for en stor del af energisektorens emissioner af drivhusgasser. Handelsinvest har derfor besluttet ikke at investere i virksomheder med betydelige aktiviteter i minedrift af kul eller i kraftvirksomheder, der har kul som en væsentlig energikilde. I praksis betyder det, at der maksimalt må være fem procent af en virksomheds omsætning, som kommer fra udvinding af kul. Vedrørende kraftproduktion kan maksimalt 30 procent af elselskabernes omsætning stamme fra kulkraft. For størstedelen af Handelsinvests midler anvendes de udvidede udelukkelseskriterier, som betyder, at elproduktion maksimalt må udgøre 5 procent af elselskabernes omsætning fra kulkraft.

Bilag 3

Tobaksindustrien

Agenda 2030 og de globale mål for bæredygtig udvikling giver en klar retning og mål, når det kommer til menneskers rettigheder, arbejdsvilkår, menneskers sundhed og miljøet. Tobaksindustrien har en veldokumenteret negativ indvirkning på bæredygtig udvikling, og den negative indvirkning kan knyttes sammen til flere faser af tobaksprodukters livscyklus, for eksempel:

- Dyrkning af tobak har været forbundet med skovrydning, brug af pesticider, forbrydelser mod menneskerettigheder, sundhedsproblemer og børnearbejde
- Produktion af cigaretter resulterer i store mængder ikke genanvendeligt og kemisk affald
- Cigarettsmugling er en indtægtskilde for organiseret kriminalitet og resulterer i tabte skatteindtægter
- Rygning er et af verdens største folkesundhedsproblemer og fører til for tidlig død for millioner af mennesker, herunder ikke-rygere
- Cigaretstumper er den mest almindelige form for affald i verden.

Handelsinvest investerer ikke fondenes midler i værdipapirer udstedt af involverede tobaksselskaber i verificerede overtrædelser af internationale standarder og konventioner og national eller lokal lovgivning, og der er ikke truffet acceptable foranstaltninger for eksempel:

- Verdenssundhedsorganisationens (WHO) rammekonvention om tobakskontrol og tobaksindustrien
- Internationale konventioner inden for miljø, arbejdsret eller sundhed
- Virksomheden er direkte eller indirekte involveret i børne eller tvunget arbejde
- Virksomheden markedsfører aktivt sine produkter til mindreårige
- Virksomheden overtræder nationale eller lokale love.

Handelsinvest investerer heller ikke fondenes midler i værdipapirer udstedt af virksomheder, der er involveret i cigaretproduktion.

Bilag 4

Internationale normer og konventioner

Vi analyserer regelmæssigt alle virksomheder, vi har investeret i, med det formål at identificere virksomheder, der ikke opfylder internationale standarder for miljø, menneskerettigheder, arbejdsvilkår, korruption og kontroversielle våben.

UN Global Compact – Ti principper

Handelsinvest rådgivere har underskrevet UN Global Compact. I den normbaserede analyse følger vi, hvordan de virksomheder, vi investerer i, forholder sig til internationale normer og konventioner. De ti principper er beskrevet nedenfor.

Den normbaserede gennemgang evaluerer yderligere virksomheders handlinger på basis af de grundlæggende principper beskrevet i FN's vejledende principper for forretning og menneskerettigheder (FN's vejledende principper for ledelses- og menneskerettigheder) og andre relevante retningslinjer (fx International Finance Corporation Performance Standards on Environmental and Social Sustainability (IFC), World Commission on Dams Best Practice Framework (WCD), Forest Stewardship (FSC), samarbejde om bæredygtig palmeolie (RSPO)).

Menneskerettigheder

Princip 1: Støtter og respekterer internationale menneskerettigheder inden for den sfære, selskabet har indflydelse.

Princip 2: Sikring af at selskabet ikke er indblandet i krænkelser af menneskerettigheder.

Eksempel på normer og konventioner, som er relevante for selskabsanalysen:

- FN's internationale konventioner om borgeres og politiske rettigheder
- FN's internationale konventioner om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder
- FN's konvention om børns rettigheder

- FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskriminering
- FN's konvention om afskaffelse af al slags diskriminering af kvinder
- FN's konvention mod tortur og anden grov umenneskelig eller nedværdigende behandling
- ILO's konvention (nr. 169) om urbefolkninger og stammefolk i selvstyrende lande

International humanitære rettigheder

- Genèvekonventionen I-IV

Arbejdsvilkår

Princip 3: Opretholde foreningsfriheden og anerkende retten til kollektive forhandlinger

Princip 4: Eliminere alle former for tvangsarbejde

Princip 5: Afskaffe børnearbejde

Princip 6: Afskaffe diskrimination i relation til arbejds- og ansættelsesforhold

Eksempler på normer og konventioner, som er relevante for selskabsanalysen:

- Den Internationale Arbejderorganisations (ILO) kernekonventioner
- Konvention (nr. 29) om obligatoriskarbejde
- Konvention (nr. 87) om foreningsfrihed og beskyttelse for foreningsretten
- Konvention om anvendelse af principperne (nr. 98) for retten til organisation og retten til kollektive forhandlinger
- Konvention (nr. 100) om lige løn for mænd og kvinder for lige arbejde
- Konvention (nr. 105) om afskaffelse af tvangsarbejde
- Konvention (nr. 111) om diskrimination i forbindelse med beskæftigelse og erhverv
- Konvention (nr. 138) om minimumsalder for adgang på arbejde

Bilag 4 – fortsat

- ILO-konvention (nr. 182) om forbud mod og øjeblikkelig handling for at fjerne de værste former for børnearbejde.

Miljø

Princip 7: Støtte en forsigtighedstilgang til miljømæssige udfordringer

Princip 8: Tage initiativ til at fremme større miljømæssig ansvarlighed

Princip 9: Opfordre til udvikling og spredning af miljøvenlige teknologier

Eksempel på normer og konventioner, som er relevante for selskabsanalysen:

- FN's konvention om biologisk mangfoldighed
- Baselkonventionen om kontrol af transport af farligt affald på tværs af landegrænser
- Kyoto protokoller til FN's rammekonvention den 9. maj 1992 om klimaforandringer
- Rio deklARATIONEN – FN's konference om miljø og udvikling. (Bemærk, at dette er en deklARATION til forskel fra en konvention, som ikke er juridisk bindende)
- Unescos konvention om ansvar for verdens kultur- og naturarv
- Ramsar konventionen til beskyttelse af vådområder med særlig betydning for fugle
- Konvention om handel med truede arter (CITES)
- Konvention om bevarelse af vildtlevende dyrearter.

Anti-korruption

Princip 10: Selskaber skal modarbejde alle former for korruption, herunder afpresning og bestikkelse

Eksempel på normer og konventioner, som er relevante for selskabsanalysen:

- FN's konvention mod grænseoverskridende organiseret kriminalitet
- FN's konvention mod korruption
- OECD's konvention om bekæmpelse af bestikkelse af udenlandske tjenestemænd i forbindelse med internationale forretningstransaktioner.

Våbenkontrol

- Konvention om forbud mod anvendelse, opbevaring, fremstilling og udvikling af antipersonel miner
- Konventionen om klusterammunition
- Konventionen om forbud mod udvikling, fremstilling og opbevaring af bakteriologiske (biologiske) våben og toxinvåben samt om deres destruktion
- Konventionen om forbud mod udvikling, fremstilling og opbevaring af kemiske våben samt deres destruktion.

Bilag 5

Udvidede udelukkelseskriterier

Udvidede udelukkelseskriterier betyder, at fonden ikke investerer i værdipapirer udstedt af virksomheder, hvor mere end 5 procent af omsætningen kommer fra produktion og/eller distribution af tobak, pornografi, alkohol, cannabis, hasardspil, våben og ammunition eller udvinding af fossile brændstoffer.

Handelsinvest har en restriktiv tilgang til virksomheder, der er involveret i tjenester relateret til disse aktiviteter, såvel som virksomheder, der er involveret i elproduktion fra fossile brændstoffer. Nedenfor er en kort beskrivelse af de forskellige aktiviteter.

Våben og ammunition

Men hensyn til kampudstyr og andet designet udstyr eller modificeret på basis af militære specifikationer.

- Udvikling og produktion af militært udstyr, såsom kampvogne, militærfly, radar og simuleringssystemer og visse komponenter og undersystemer deraf
- Tjenester, der inkluderer vedligeholdelse, reparation og logistik til militært udstyr såvel som visse komponenter og undersystemer til dette udstyr.

Alkohol

Med hensyn til alkoholholdige drikkevarer.

- Produktion henviser til gæring eller destillation af alkoholholdige drikkevarer
- Distribution henviser til detail-, engros- eller levering af alkoholholdige drikkevarer, herunder vinhandel, supermarkeder, barer og restauranter
- Tjenester henviser til markedsføring og andre tilknyttede tjenester til fremme af alkoholiske drikkevarer.

Tobak

Med hensyn til tobaksprodukter såsom cigaretter, cigarer, snus og pibetobak.

- Produktion refererer til produktion af cigaretter, cigarer, snus og pibetobak
- Distribution henviser til detail- eller engroshandel med tobaksvarer, herunder supermarkeder
- Tjenester i forbindelse med markedsføring og markedsføring af tobaksprodukter
- Tjenester henviser til markedsføring og andre tilknyttede tjenester til fremme af tobaksvarer.

Cannabis

Med hensyn til cannabis og cannabisprodukter.

- Produktion refererer til producenter eller dyrkere
- Distribution henviser til distributører eller forhandlere
- Tjenester vedrørende levering og emballering, leverandører af varer eller teknologier specifikt til cannabisindustrien, markedsføring, bidragydere til cannabisproducenter og/eller distributører.

Pornografi

Med hensyn til eksplicitte billeder af seksuel adfærd, der har til formål at forårsage seksuel spænding. Dette inkluderer produkter markeret som:

- Produktion henviser til publikationer med tryk eller
- film af materiale mærket "erotik", "porno" eller "voksenunderholdning"
- Distribution henviser til salg og detail via medierne (udsendelse, aviser og online shopping)
- Aktiv (eller direkte) distribution angiver distributionen af pornografisk materiale via medier (fx udsendelser, aviser og online shopping)
- Passiv (eller indirekte) distribution angiver forenkling af distributionen (fx hoteller, telekommunikation).

Bilag 5 – fortsat

Kommerciel spilvirksomhed

Kommercielt spil refererer til "overskydende penge" ved et spil eller en begivenhed såsom sports-, kort- eller terningspil, spilleautomater og lotterier.

- Produktion i forbindelse med drift eller forvaltning af alle aktiviteter, der involverer overførsel af penge til et spil eller begivenheder
- Distribution, der henviser til detailsalg af spilobjekter med lav risiko såsom lotterier
- Tjenester, der vedrører levering af tjenester til og udvikling af platforme til aktiviteter, der medfører at penge bruges (software, spilleautomater)
- Yderligere tjenester inkluderer marketing eller supplerende tjenester til fremme af spilaktiviteter.

Fossile brændstoffer

Med hensyn til ethvert af de materialer af biologisk oprindelse i jordskorpen, der kan bruges som energikilde med olie (råolie), naturgas og kul, er de tre hovedtyper af ikke vedvarende energikilder. Det inkluderer produktion, distribution, tjenester og efterforskning.

- Produktion henviser til alle aktiviteter relateret til produktion udvinding og forarbejdning af fossile brændstoffer
- Distribution henviser til alle aktiviteter relateret til detailhandel, markedsføring og distribution af fossile brændstoffer
- Tjenester henviser til alle aktiviteter i forbindelse med levering af relevante tjenester til drift af fossile brændstoffer og andre logistiske aktiviteter relateret til det. Disse inkluderer transport, forsendelse og opbevaring af fossile brændstoffer.

Undersøgelse henviser til hver aktivitet, der involverer undersøgelse, arbejde eller handling for at bestemme processen eller metoden til udvinding og forarbejdning fossile brændstoffer.

Oliesand

Med hensyn til en type oliesammensætning, der består af en blanding af sand, ler eller andre mineraler, vand og bitumen. Bitumen refererer til en tyk, sort og meget tyktflydende væske eller halvfast type petroleum.

- Produktion henviser til de forskellige faser og processer der bruges til at udtrække, opgradere og forbedre bitumen
- Forskning henviser til metoder til at udforske områder til udvinding såsom testboring og jordundersøgelse.

Bilag 6

Omstillingsselskaber

Baggrund

Som en betydelig investor har Handelsinvest en vigtig rolle at spille i gennemførelsen af Parisaftalen. Det gør vi ved at foretage investeringer, der bidrager til globale mål og ved at øge investeringerne i virksomheder, der tilbyder løsninger på globale bæredygtighedsudfordringer. En anden måde at fremskynde overgangen til et mere klimaneutralt samfund er investeringer i virksomheder, der arbejder med at omstille produktionen i en mere bæredygtig retning – også kaldet omstillingsselskab. Et eksempel er virksomheder, der går fra fossil energiproduktion til vedvarende.

Invester i overgangen til en verden af flammer

CO₂ aftryk

Vi vil være en del af overgangen til en verden med lave kuldioxidemissioner, og i dag ser vi investeringsmuligheder i virksomheder, der skifter eller er i gang med at skifte drift fra produktion af fossil energi til vedvarende. Vi har derfor besluttet, at vi kan acceptere visse eksponeringer for fossile brændstoffer, hvis virksomheden lever op til nedenstående kriterier.

Kriterier for omstillingsselskaber – virksomheder, der producerer og/eller distribuerer elektricitet

1. Virksomhedens planlagte udvikling af virksomheden skal være i tråd med en global opvarmning på højst 2°C.
2. Virksomhedens nuværende drift må ikke hovedsageligt bestå af fossil energi.
3. Virksomhedens nuværende investeringsplaner understøtter overgangen fra fossil til vedvarende energi.